

Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten,
eerste kamer

Openbare zitting van 9 januari 2024

Dossiernummer TB-0281-2022 () - In de zaak van:

Mr. X, advocaat bij de balie Antwerpen
Verschijnend in persoon en bijgestaan door zijn raadsman mr. Y

wijst de Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten de volgende beslissing:

Tenlasteleggingen:

1.

Mr. X werd conform artikel 459 § 1, 2^e lid Gerechtelijk Wetboek door de voorzitter van de tuchtraad voor advocaten behorende tot de Ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Antwerpen, 1^e kamer uitgenodigd bij aangetekende brief van 24 november 2021 om te verschijnen op de zitting van deze tuchtraad van 21 december 2021, teneinde zich te verantwoorden voor het volgende:

“De verwijzing geschiedt op grond van de hierna uiteengezette feiten, die de eer van de Orde van advocaten schaden door een inbreuk te plegen op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen (artikel 455 van het Gerechtelijk Wetboek) en die strijden met de kernwaarden van het beroep van advocaat en de deskundige en deugdelijke beroepsuitoefening (artikel 1 Codex deontologie voor advocaten), waarbij tevens uitdrukkelijk wordt verwezen naar artikel 456 van het Gerechtelijk Wetboek, met name:

1. door tegelijkertijd tegenstrijdige belangen te behartigen, met name door te zijn opgetreden voor de vennootschappen nv A, nv B en C, niettegenstaande het kennelijk belangenconflict tussen die 3 partijen of minstens de wezenlijke dreiging daartoe.

Nochtans kan de advocaat niet optreden voor meer dan één cliënt, indien er een belangenconflict tussen de cliënten bestaat of een wezenlijke dreiging daartoe (artikel 5 Codex deontologie voor advocaten).

Mr. X heeft gelijktijdig de belangen vertegenwoordigd van de voormelde drie vennootschappen, behorend onder de controle van de heer D, waarbij diverse constructies bestonden tussen deze vennootschappen als koper, verkoper, dan wel financier of steller van een zekerheid, ondanks de bestaande belangenconflicten, wat door mr. X ook uitdrukkelijk schriftelijk werd bevestigd.

Ook na de uitdrukkelijke injunctie van stafhouder E, gegeven aan mr. X op 5 juni 2019, om zich terug te trekken als raadsman in alle dossiers dienaangaande, is hij blijven overleggen met de juridisch dan wel de feitelijk bestuurder D en bleef hij diens raadsman achter de schermen, wat andermaal door hem schriftelijk werd bevestigd.

2. door niet de vereiste onafhankelijkheid te hebben behouden ten aanzien van de heer D, met name door voor hem en zijn vennootschappen te zijn blijven optreden ondanks de duidelijke injunctie van de stafhouder om dit niet te doen, en door de heer D te verzoeken hem een belangrijke lening ten privatieven titel toe te staan voor een bedrag van 218.000,00 EUR en door middels een daartoe opgerichte vennootschap F, uitsluitend toebehorend aan mr. X, het onroerend goed aan te kopen waar de vennootschappen van de D gevestigd waren.

3. door uitdrukkelijke medewerking te verlenen aan een niet waarheidsgetrouwe notariële akte of akten, met name de notariële akten die verleden werden bij notaris G te ... op 16 maart 2018, waaronder de verkoop van een investeringsgrond te ..., door C aan A en waarbij aan derde betrokkenen door mr. X uitdrukkelijk werd bevestigd dat de akte wel degelijk werd verleden op vrijdag 16 maart 2018, wetende dat dit niet het geval was, gezien mr. X ook na die datum nog met notaris G wijzigingen heeft aangebracht, zodat de finale notariële akte op verschillende punten tekstueel afwijkend is van het laatste ontwerp dat aan de andere betrokkenen en hun raadslieden werd bezorgd. Hetzelfde is gebeurd met een overeenkomst betreffende de overdracht van schuldvorderingen, in ontwerp gedateerd op 11 december 2018 doch waaraan door mr. Xk ook op 12 december 2018 nog wijzigingen werden gesuggereerd en waarvan de finale datum werd bepaald op 26 november 2018.

Zowel de overeenkomsten van 16 maart 2018 als de overeenkomst van zogenaamd 28 november 2018 werden vervolgens aangewend en gebruikt in het handelsverkeer alsook in gerechtelijke procedures.

4. door andere partijen en confraters te misleiden, gezien mr. X aan de betrokken confraters schriftelijk heeft gemeld dat notaris G hem heeft bevestigd dat de akte wel degelijk werd verleden op 16 maart 2018, terwijl het mailverkeer dat nadien is gevolgd en de tekstuele wijzigingen duidelijk aantonen dat dit niet het geval is geweest. Ook financier H werd kennelijk misleid, niet alleen inzake de datum van verlijding van de overeenkomsten, maar ook inzake de positie van de heer D binnen de koper, door voor te houden dat deze niet langer de controle over deze vennootschap zou hebben gehad, daar waar intussen reeds een constructie werd opgezet met samenwerking van een Nederlandse confrater om de controle door D onzichtbaar te maken voor derden.

5. door lid te zijn van meer dan één advocatenassociatie in strijd met artikel 172.4 Codex deontologie voor advocaten (oud), krachtens welke bepaling een advocaat het beroep van advocaat niet mag uitoefenen als lid van meer dan één associatie en waarvan evenmin mededeling werd gedaan aan de stafhouder.

6. door gebeurlijk misbruik te maken van derdenrekeningen, gezien artikel 446quater § 4 van het Gerechtelijk Wetboek de advocaat verplicht om de op zijn derdenrekening ontvangen gelden zo vlug mogelijk door te storten aan de bestemming, behoudens uitzonderlijke omstandigheden waarbij moet worden gerubriceerd, terwijl diende vastgesteld te worden dat notaris G het beschikbaar saldo van de koopsom ten belope van 5.571.432,94 EUR heeft gestort op een derdenrekening van mr. X en waarover door mr. X geen verduidelijking werd bezorgd, noch aan de gerechtsmandataris van de betrokken vennootschap, noch aan de ondernemingsrechtbank die hierom uitdrukkelijk verzocht.

Bovendien heeft mr. X bij deze transacties niet enkel de derdenrekening aangewend op naam van de associatie I, waar hij toen werkzaam was, doch ook verder gebruik gemaakt van de derdenrekeningen van zijn vroegere associatie J en waarbij door notaris G kennelijk ook nog gelden werden gestort op rekeningen die door mr. X nooit aan de stafhouder werden gemeld als zijnde een derdenrekening.”

Bestreden beslissing van de tuchtraad voor advocaten behorende tot de Ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Antwerpen, 1^e kamer van 31 mei 2022 (TAA/SA/0414/2021):

2.

De tuchtraad heeft op 31 mei 2022 in eerste aanleg en op tegenspraak in openbare zitting:

- de tuchtvervolgung lastens mr. X ontvankelijk verklaard;
- het verzoek tot wering uit de debatten van de door mr. X aangeduide stukken als ongegrond afgewezen;
- mr. X vrijgesproken van de onder de eerste tenlastelegging vervolgde niet-opvolging van de injunctie die hem op 5 juni 2019 door de stafhouder werd opgelegd;
- mr. X vrijgesproken van de onder de tweede tenlastelegging vervolgde niet-opvolging van dezelfde injunctie als bewijs van een gebrek aan onafhankelijkheid tegenover zijn cliënt;
- mr. X vrijgesproken van de onder de derde tenlastelegging vervolgde vervalsing van een overeenkomst betreffende de overdracht van schuldvorderingen, in ontwerp gedateerd op 11 december 2018, en om van die overeenkomst gebruik te hebben gemaakt;
- mr. X vrijgesproken van het onder de vijfde tenlastelegging vervolgde gelijktijdig lidmaatschap van meer dan één advocatenassociatie en om er geen mededeling van aan de stafhouder te hebben gedaan;
- mr. X vrijgesproken van het in de zesde tenlastelegging vervolgde gebruik van een derdengeldenrekening van zijn vroegere associatie J of rekeningen te hebben gebruikt die nooit aan de stafhouder werden gemeld als zijnde een derdenrekening;
- mr. X schuldig verklaard aan alle andere onder de tenlasteleggingen 1, 2, 3, 4, 5 en 6 vervolgde feiten en hem voor al deze feiten samen veroordeeld tot de tuchtsanctie van schorsing voor een periode van 1 jaar, met dien verstande dat van deze schorsing - bij toepassing van artikel 460, voorlaatste lid van het Gerechtelijk Wetboek - een periode van 9 maanden wordt uitgesteld voor een termijn van 5 jaar onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat er binnen die termijn geen nieuwe feiten worden gepleegd waarvoor een tuchtsanctie met schorsing wordt uitgesproken.

Deze beslissing werd met ter post aangetekende brieven van 1 juni 2022 betekend aan mr. X, aan de stafhouder van de Orde van advocaten balie Antwerpen en aan de procureur-generaal bij het hof van beroep te Antwerpen.

Hoger beroep:

3.

Bij aangetekende brief van 22 juni 2022 (postdatum) heeft de stafhouder van de Orde van advocaten balie Antwerpen tegen de voormelde beslissing *hoger beroep* ingesteld wat betreft de vrijspraken voor het 2^e onderdeel van de 1^e tenlastelegging, voor de 2^e tenlastelegging en voor het 2^e onderdeel van de 3^e tenlastelegging.

De advocaat van mr. X heeft tegen de voormelde beslissing *tegenberoep* ingesteld bij aangetekende brief van 14 juli 2022 (postdatum).

Voor de stafhouder van de Orde van advocaten balie Antwerpen heeft de aangestelde verslaggever mr. Z op de tuchtzitting in beroep van 12 december 2023 verslag uitgebracht en werd deze gehoord over het ingestelde hoger beroep.

Mr. X werd op diezelfde tuchtzitting in beroep gehoord over het ingesteld tegenberoep en diens verdediging, bijgestaan door zijn raadsman mr. Y.

Advocaat-generaal Pim Vanwalleghem werd op diezelfde tuchtzitting in beroep gehoord in zijn mondeling advies voor de procureur-generaal bij het hof van beroep te Brussel.

Mr. Z voor de stafhouder van de Orde van advocaten balie Antwerpen en mr. X en zijn raadsman mr. Y hebben er kunnen repliceren.

Mr. X heeft er het laatste woord gekregen.

De tuchtraad van beroep heeft kennisgenomen van het procedure- en stukkendossier van de tuchtraad, er gekend onder het nummer TAA/SA/0414/2021, en ook van de beroepsakte, de akte tegenberoep en de neergelegde conclusies en stukken.

Beoordeling:

4.

Wat de ontvankelijkheid betreft:

Artikel 463, 2^e lid Gerechtelijk Wetboek voorziet dat het hoger beroep aan de voorzitter van de tuchtraad van beroep ter kennis wordt gebracht bij een ter post aangetekende brief binnen 15 dagen te rekenen van de kennisgeving van de beslissing.

Waar de termijnen om een rechtsmiddel aan te wenden op straffe van verval zijn voorgeschreven, moet door de tuchtraad van beroep ambtshalve het verval wegens laattijdigheid worden uitgesproken van het *hoger beroep* van de stafhouder van de Orde van advocaten balie Antwerpen zoals aan de voorzitter van de tuchtraad van beroep ter kennis gebracht bij de ter post aangetekende brief van 22 juni 2022 (postdatum).

Immers, van de beslissing van 31 mei 2022 werd conform artikel 461 § 2 Gerechtelijk Wetboek binnen 8 dagen na de uitspraak ervan door de secretaris van de tuchtraad bij een ter post aangetekende brief van (woensdag) 1 juni 2022 (datum afgifte aan de postdiensten volgens de poststempel) kennis gegeven aan de advocaat, aan zijn stafhouder en aan de procureur-generaal en is in toepassing van de artikelen 52, 1^e lid, 53 en 53bis, 2° van het Gerechtelijk Wetboek de voormelde vervaltermijn van 15 dagen aldus beginnen lopen vanaf de 3^e werkdag die volgt op de voormelde datum waarop de aangetekende brief aan de postdiensten overhandigd werd, zijnde aldus vanaf maandag 6 juni 2022 en met als laatste 15^e vervaldag maandag 20 juni 2022.

Het (hoofd)beroep van de balie Antwerpen is derhalve onontvankelijk.

Eveneens het navolgend *tegenberoep* van mr. X bij aangetekende brief van 14 juli 2022 moet ingevolge het voormeld laattijdig hoger beroep onontvankelijk verklaard worden, nu uit de volledige lezing van artikel 463 Gerechtelijk Wetboek, zoals logisch opgebouwd ook wat de vervaltermijnen betreft, redelijkerwijze alleen maar kan besloten worden dat de procureur-generaal, de stafhouder en de advocaat tegenberoep kunnen instellen mits er een tijdig hoofdberoep werd ingesteld.

Alleen een tijdig hoofdberoep kan immers de termijn van het tegenberoep in de zin van artikel 463, 4^e lid van het Gerechtelijk Wetboek geldig doen aanvangen, zo niet zou de vervaltermijn zelf worden uitgehold door de niet te verantwoorden ongelijkheid waarbij enerzijds de tardieve partij na 15 dagen definitief vervallen is en blijft van het recht op hoger beroep terwijl de andere – evenzeer tardieve – partijen niettegenstaande hun initiële passiviteit daarentegen niet vervallen zouden zijn of blijven van dat recht.

5.

Wat de door mr. X opgeworpen overschrijding van de redelijke termijn betreft:

Gelet op de grote omvang en de aanzienlijke (financieel-technische) moeilijkheidsgraad van het dossier, waarbij tal van verhoren dienden te worden georganiseerd, het lopend tuchtonderzoek meermaals moest worden uitgebreid alsook honderden stavingstukken werden geproduceerd, is het volkomen aannemelijk dat dit een aanzienlijk studiewerk en omstandig beraad heeft vereist, zowel in hoofde van de opeenvolgend belaste stafhouders en tuchtoverheden als in hoofde van de verdediging van mr. X, wat alleen maar wordt bevestigd met de meerdere conclusies en voor deze laatste tot 80 bladzijden en meer met een inventaris van 65 overtuigingstukken en waartoe in de loop van het geding ook mede op diens verzoek en met diens akkoord de behandeling van de zaak moest worden uitgesteld.

Er zijn alzo geen afdoende gronden om enige overschrijding van de redelijke termijn aan te nemen.

BESLISSING VAN DE TUCHTRAAD VAN BEROEP VOOR ADVOCATEN:

De rechtspleging is verlopen in overeenstemming met de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de taal in gerechtszaken.

Het *hoger beroep* en *tegenberoep* worden onontvankelijk verklaard.

Het *rechtsmiddel betreffende overschrijding van de redelijke termijn* wordt onvankelijk verklaard doch afgewezen als ongegrond.

Overeenkomstig artikel 460, laatste lid Gerechtelijk Wetboek wordt mr. X verwezen in de kosten, die op heden niet nuttig zijn te bepalen.

Hebben deelgenomen aan de behandeling en de beraadslaging:

Luc Thabert, voorzitter, en de assessoren mr. Koen Lips, mr. Frank Cambien, mr. Philip Willemys en mr. Dirk Peeters.

De assessor Frank Cambien bevindt zich in de onmogelijkheid om deze beslissing te ondertekenen zodat de uitspraak met toepassing van artikel 785, 1^e lid van het

Gerechtig Wetboek, ondertekend wordt door de assessoren Philip Willemyns, Dirk Peeters en Koen Lips, de secretaris en de voorzitter.

Waren aanwezig bij de uitspraak: Luc Thabert, voorzitter en Ludwig Evens, secretaris.

Dirk Peeters

Philip Willemyns

Koen Lips

Ludwig Evens

Luc Thabert